

॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥
 एवमेव गवामुक्तं प्रदानं ते नृगेण ह ॥ ऋषिणानाचिके तेन पूर्वमेव निदर्शितं ॥ ४ ॥ वेदोपनिषदश्चैव सर्वकर्मसु दक्षिणाः ॥ सर्वक्रतुषु चोद्दिष्टं भूमिर्गावोथकांच
 नं ॥ ५ ॥ तत्र श्रुतिस्तु परमा सुवर्णं दक्षिणेति वै ॥ एतदिच्छाम्यहं श्रोतुं पितामहयथातथं ॥ ६ ॥ किं सुवर्णं कथं जातं कस्मिन्काले किमात्मकं ॥ किं देवं किं फलं चैव
 कस्माच्च परमुच्यते ॥ ७ ॥ कस्माद्दानं सुवर्णस्य पूजयंति मनीषिणः ॥ कस्माच्च दक्षिणार्थं तद्यज्ञकर्मसु शस्यते ॥ ८ ॥ कस्माच्च पावनं श्रेष्ठं भूमेर्गोभ्यश्च कांचनं ॥
 परमं दक्षिणार्थं च तद्वीहि पितामह ॥ ९ ॥ भीष्म उवाच शृणुराज न्नवहितो बहुकारणविस्तरं ॥ जातरूपसमुत्पत्तिमनुभूतं च यन्मया ॥ १० ॥ पितामममहा
 तेजाः शांतनुर्निधनंगतः ॥ तस्य दित्सुरहं श्राद्धं गंगाद्वारमुपागमं ॥ ११ ॥ तत्रागम्य पितुः पुत्रश्राद्धकर्म समारभं ॥ मातामेजाङ्गवीचात्र साहाय्यमकरोत्तदा ॥
 ॥ १२ ॥ ततोऽग्रतस्ततः सिद्धानुपवेश्य बहून्वृषीन् ॥ तोयप्रदानात्पृथक्कार्याण्यहमथारभं ॥ १३ ॥ तत्समाप्य यथोद्दिष्टं पूर्वकर्म समाहितः ॥ दातुं निर्वपणं सम्य
 ग्यथा वदहमारभं ॥ १४ ॥ ततस्तदर्थं विन्यासं भित्वा सुरुचिरांगदः ॥ प्रलंबाभरणो बाहु रुरुदतिष्ठ द्विशांपते ॥ १५ ॥ तमुत्थितमहं दृष्ट्वा परं विस्मयमागमं ॥ प्रतिग्र
 हीता साक्षान्मेपितेति भरतर्षभ ॥ १६ ॥ ततो मे पुनरेवासीत्संज्ञासंचित्य शास्त्रतः ॥ नायं वेदेषु विहितो विधिर्हस्तइति प्रभो ॥ १७ ॥ पिंडो देयो नरेणेहततो मतिरभून्म
 म ॥ साक्षान्नेहमनुप्यस्य पिंडं हि पितरः क्वचित् ॥ १८ ॥ गृह्णंति विहितं चेत्थं पिंडो देयः कुशेष्विति ॥ ततो हंत दनादृत्य पितुर्हस्तनिदर्शनं ॥ १९ ॥ शास्त्रप्रामाण्यसू
 क्ष्मंतु विधिं पिंडस्य संस्मरन् ॥ ततो दर्भेषु तत्सर्वमददं भरतर्षभ ॥ २० ॥ शास्त्रमार्गानुसारेण तद्विद्धि मनुजर्षभ ॥ ततः सौतर्हितो बाहुः पितुर्मम जनाधिप ॥ २१ ॥
 ततो मां दर्शयामासुः स्वप्नांते पितरस्तथा ॥ प्रीयमाणास्तु मामूचुः प्रीताः स्म भरतर्षभ ॥ २२ ॥ विज्ञानेन तवानेन यन्नमुत्थसिधर्मतः ॥ त्वया हि कुर्वता शास्त्रं प्रमा
 णमिह पार्थिव ॥ २३ ॥ आत्मा धर्मः श्रुतं वेदाः पितरश्चर्षिभिः सह ॥ साक्षात्पितामहो ब्रह्मा गुरवोथ प्रजापतिः ॥ २४ ॥ प्रमाणमुपनीता वै स्थिताश्च न विचालि
 ताः ॥ तदिदं सम्यगारब्धं त्वयाद्य भरतर्षभ ॥ २५ ॥ किंतु भूमेर्गवांचार्थं सुवर्णं दीयतामिति ॥ एवं वयं च धर्मज्ञ सर्वे चास्मत्पितामहाः ॥ २६ ॥ पाविता वै भविष्यं
 ति पावनं हि परंहितत् ॥ दशपूर्वा न्दशैवान्यांस्तथा संतारयंति ते ॥ २७ ॥ सुवर्णं ये प्रयच्छंति एवं मत्पितरो ब्रुवन् ॥ ततो हं विस्मितो राजन् प्रतिबुद्धो विशांपते ॥ २८ ॥
 सुवर्णदाने करवं मतिं च भरतर्षभ ॥ इति हासमिमं चापि शृणुराजन् पुरातनं ॥ २९ ॥